

בס"ד טז' סיון ה'תשע"ז
הדלקת נרות - 19:27
צאת השבת - 20:18
רבנו תם - 21:14
שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שבע עשרה - עלון מס' 869
@ צוות ארגון "אברהם יגל" מודה לכל התומכים והמסייעים לזיכוי הרבים. ניתן להקדיש את העלון ואת שיעורי הלוויין של הרה"ג יצחק יוסף שליט"א, לרפואה להצלחה או לעי"ג הקרובים. פרטים: 054-7743834

אברהם יגל

לעי"ג בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות

כפס"דין: "דני ושימח" (זכריה ב)
מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפטרה

פרשת בהעלותך

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מלטייני הפרשה:
← מצוות הדלקת המנורה במשכן.
← טהרת הלויים והקדשתם לעבודת המשכן.
← פסח שני.
← המסע והחניה.
← פרשת המתאוננים.
← חטא מרים ועונשה.
"ויען יהוה בן זון משרת משה מבהריו"
משרת משה: פירוש, שזכה להנהגה מחמת שהיה **משרת משה**. אבל בלימוד התורה היה **שווה לכולם**. שאמרו: גדולה שימושה יותר מלימודה (ברכות ז').
(מתלמידי הגר"א)

"אל מול פני המנורה"
כלומר פניו של הקדוש ברוך הוא הם כנגד ישראל **שנימולים**, מול לשון מילה שנאמר (ירמיה ט) "ופקדתי על כל מול בערלה" (רבינו אפרים על התורה)
"אל מול פני המנורה"
כתוב בזוהר, שפניו של אדם דומים למנורה, 6 קנים הם כנגד: 2 אוזניים, 2 עיניים, 2 נחירי האף, והפה הוא העיקר "פני המנורה", צריך לקדש את כל אלו, **ואז יאיר בתורה בהצלחה גדולה**, וזהו שכתוב "אל מול פני המנורה יאירו".
"והאיש אשר הוא טהור ויבדרך לא היה"
יש מפרשים הרוצה להיות טהור, אז "ויבדרך לא היה", **שלא יסתובב בחוצות אלא ישמור את עיניו**.
"אל זא רפא זא לה" (י"ב י"ג)
שמעתי משם הקדמונים שמשה רבנו מסרו לו זה הסוד בשמים שכשיתפלל ויאמר פעמיים "נא" בתפילתו, תתקבל תפילתו. משום הכי אמר: "אל נא רפא נא לה... ויעתר לו ה'". ובוה פירשו שכשאמר: "אעברה נא ואראה", אמר לו: רב לך שלא יאמר נא פעם אחרת. וזה שאמר: "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", היינו מילת **נא**. ואח"כ מצאתי בספר מיותר מרדכי, שכתב טעם על זה, כי שני פעמים נא בגימטריא: **מיכאל** (עם הכולל). (נחל קדומים)
"על פי ד' יהוה ועל פי ד' יסעו" (ט כ"ג)
כאן יש רמז מוסר, בכל פעולה או תנועה שאדם עושה יאמר: "אם ירצה ד'", "בעזרת ד'". נמצא שם שמים שגור בפיו, בשעה שעולה במחשבתו, ובשעת מעשה, וכן בכל פעולותיו. וסימנך "עצת ד' היא תקום", "**היא**" ר"ת **אם ירצה ה'**, ואז "תקום" יתקיים. (שלי"ה הק' בהעלתך - דרך חיים ותוכחת מוסר)
"קח את הלויים מתוך בני ישראל"
באמצע המילוי של אותיות **ישראל** מופיע המילה **לויים**. יו"ד, שי"ן, רי"ש, אל"ף, למ"ד. וזהו קח את הלויים **מתוך** בני ישראל.
"בשמיים מיעל ועל הארץ מתחת..."
הסביר מרן החיד"א שבענייני שמים, שזה רוחניות, צריך להסתכל תמיד **מי מעליך**, ולהתאמץ להגיע לדרגתו עד אין סוף. ועל הארץ מתחת, בענייני **גשמיות**, אל תקנא בעשירים ממך, אלא תמיד תביט **מי תחתך** ותן תודה לאלוקיך על מצבך הטוב.

"והאיש אשר הוא טהור ויבדרך לא היה"
יש מפרשים הרוצה להיות טהור, אז "ויבדרך לא היה", **שלא יסתובב בחוצות אלא ישמור את עיניו**.
"אל זא רפא זא לה" (י"ב י"ג)
מדוע פעמיים **נא**? אלא "**נא** הראשון - לשון **בקשה**", והשני לשון **עתה**, וביאורו, אתה שהכוח והיכולת בידך, בבקשה ממך שתפא אותה עתה, שלא נצטרך לביישה להוציאה חוץ למחנה. ולמדנו מזה שלא מספיק לבקש ברכה על זולתך, **צריך לבקש גם שיהיה מהר**.
"ויחר אף ה' בם וילך" (י"ב ט)
חרון-האף לא האריך להתקיים ועד מהרה נגזו והלך ("וילך" מוסב איפוא על "ויחר אף"), כפי שאמרו חכמינו: "וכמה זעמו - רגע" (ברכות ו).
"העם לא יסע"
בפסוק "ותצב אחותי" יש ז' **תיבות** לכך המתנה לה שכינה **שבעת ימים**.
"והאיש משה עזו מאד מכל האדם..."
ראשי תיבות של "אדם" הם: אברהם, דוד, משה שהצטיינו במידת הענוה. אברהם אמר "ואנכי עפר ואפר". דוד אמר: "ואנכי תולעת ולא איש". הרחיק לכת בענוותנותו משה, שאמר: "ונחננו מה".

פינת הניבים והפתגמים
העבירו על דעתו = הרגיו אותו מאד.
דוגמה: התחסותם של הורים רבים לבית הספר ולמוריו עלולה בקלות להעביר על הדעת את כל מי שעושה בפלאכה היומיומית.
מקור: שלושה דברים מעבירין את האדם על דעתו [ערובין מא].
הסינו ממשל מדרך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי" : http://www.hidush.co.il/ http://ladaat.info/

סבלנותו של משה... והתפטרותו

סבלנותו של משה קשורה להיותו עניו, כמו שמפרש רש"י "והאיש משה ענו מאד" = שפל וסבלן. למשה יש בוש-פנים חיובית, הוא אינו נדחף לשום מקום, ואפילו כשה' שולח אותו לגאול את ישראל הוא מסרב בעקשנות שוב ושוב, "מי אנכי כי אלך אל פרעה". מידת הסבלנות הנדרשת מן הדיין או מן העומד בראש הציבור היא: "כאשר ישא האומן את היונק". יש צבור המתמנה לתפקיד כל שהוא בהנהגת הציבור, חייב לדעת מראש כי ההטרדה על ידי אנשים שונים ומשונים עתידה להיות לחם חוקו. צבור הוא גוף המורכב מגוונים שונים (רמז לדבר: "**צבור**" הוא ראשי תיבות של **צדיקים, בינונים ורשעים**) והקשר עמהם עלול להביא את איש הצבור לאובדן סבלנותו, לכעס, צער ואף להתפטרותו מתפקידו ("הרגני נא הרוג"). משה רבינו היה הסמל למנהיגות אמיתית, אשר ממנו ניתן ללמוד לכל הדורות כולם. יושר אישי, ענוה, יראת שמים, אהבת הציבור, ושיתוף פעולה עם כל יתר המנהיגים – זוהי הנהגה של תורה, אשר מתוך כך יש למנהיג סיעתא דשמיא שדבריו מתקבלים ע"י הציבור.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך

השפעות זרות

מהשפעות זרות יש לפחד פחד גדול. אסור שתהינה על הילד השפעות זרות, רק השפעות טובות. החינוך, אינו מורכב מדברים זרים אלא מדברים עצמיים לילד, וצריך שיהיו בסביבה אך ורק גורמי-השפעה מתאימים. עם זאת, יש להכשיר את הילד להתמודדות עם הסביבה, על-ידי כך שמחנכים אותו להיות חזק. על הילד לדעת היכן הוא עומד. לאחר שביסס את עמידתו הרי הוא חזק, ומתוך כך יהיה לו כוח להילחם כנגד כל איום. השפעות, מסרים וכיוונים הסותרים זה את זה, מבלבלים את עולמו של הילד. עליו לדעת בבירור מה טוב בעיניו ומה רע. על הילד להכיר את המציאות, ואת זאת הוא יכול לעשות תוך כדי לימוד-תורה. התורה אינה מסתירה מאומה ומסופר בה על גנבים, רוצחים וכל היתר. אם נטען שהילד אינו מושפע מסיפורים או מתופעות שהוא נתקל בהם, נטעה טעות חמורה. ישנם רק יחידים יחידים שאינם מושפעים. את הילד יש לשמור בחממה, ולא לחשוף אותו להשפעות שליליות של הרחוב.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לשיעור
ארגון "**אברהם יגל**"
משדר בלויין **בכל מוצאי שבת**
את שיעורו של **הראשון לציון**
הרה"ג **יזחק יוסף שליט"א**
בבית הכנסת "**אוהל מועד**"
בשעה **21:30** השיעור יוקרן
על גבי **מסך ענק**. בע"ה תתקיים
סעודה רביעית, בחסות "**בית הלחם**"

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**התנאל ומוריה שהקוהי**
להולדת ה**בן ניי יה"ר**
שיעלה במעלות התורה
והיראה ויצליח בכל דרכיו
ומעשיו, שיתברך בכל
מילי דמיטב ברוחניות
ובגשמיות. וברכה והצלחה
לאפרים ויוכבד נסימי
פירו וגילה שהקוהי

הודעה מנחת

בשעה טובה ומוצלחת
נפתח שיעור מרתק
לנוער ולצעירים
הלכות, מוסר וגמרא
ימי שני וחמישי בשעה 20:15
בבית המדרש החדש
בבית הכנסת "**אוהל מועד**" **בנה**
הפתעות, פרסים וכיבוד
פלא פנחה ומגיאל חפיים

כל הישועות והברכות

ל**יהודה ואיריס נסימי**
שתרמו ל**סעודה הרביעית בלויין**
זכות מרן **עובדיה יוסף זצ"ל**
לרפואתם והצלחת כל ילדיהם
שיתברכו בכל מילי דמיטב
ברוחניות ובגשמיות, בפרנסה
טובה, וחיים טובים ומאושרים
וירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.
וזרע קודש לארז ושני ביאר
להבדיל לעיני שחי בת שמואל ז"ל

קול שון וקול פנחה

מזל טוב ואיחולים לבניי
ש**למה וחנה זאמן הי"ו**
דוד ושרון פנחסי הי"ו
לנישואי **עידד עם יעלי**
יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
להמשיך את מסורת הבית המפואר
"**ענני הגפן בענני הגפן דבר טהה ומתקבל**"

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**אברהם וג'וליה אוהיון**
בהגיע הבת **שירה**
לגיל **מצוות** יה"ר
שתגדל כאמותנו
הקדושות שרה רבקה
רחל ולאה, תזכו
לחופתה שתצליח בכל
דרכיה ומעשיה ותרוי
נחת מיוצאי חלציהם

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**איר יפעת בצלאל**
שיתברכו בבריאות,
אושר ופרנסה טובה
ובכל מילי דמיטב
ברוחניות ובגשמיות,
לשנים רבות וטובות
ושיגשמו כל
משאלותם לטובה
וברכה וזרע קודש
ליהנותן ובתאל-איילה

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**אלי ואיילית כלפון**
לרגל הולדת ה**בן ניי**
יה"ר שיעלה במעלות
התורה ויצליח בכל דרכיו
ומעשיו, שיתברך בכל מילי
דמיטב ברוחניות
ובגשמיות שתזכו לשנים
רבות טובות ונעימות
ותרוי נחת מיוצאי חלציהם

לע"נ הצנועה והענוה

אברהם נרדי
בן יחיאל ז"ל
טז' סיון פקידת שנתו
שימליץ טוב בעד משפחתו

לע"נ הצנועה והענוה

רבה אליאס
בת משה ז"ל
יח' סיון פקידת שנתה
שתמליץ טוב בעד משפחתה

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**כיהרין ומירב שוכובי**
להולדת ה**בן ניי יה"ר**
שיעלה במעלות התורה
והיראה ויצליח בכל דרכיו
ומעשיו, שיתברך בכל מילי
דמיטב ברוחניות
ובגשמיות. וברכה והצלחה
למוני ודבורה יצחק-פור
ולאמיר וראדה שלומי

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**רפואה שלימה**
ל**סיגלית-סמדר**
בת דינה
הקב"ה ישלח
מזור ומרפא
לרנ"ב אבריה
ושס"ה גידיה.
רפואת הנפש
ורפואת הגוף.
לקרוא תהלים
ולהתפלל לרפואתה

לע"נ הצנועה והענוה

שלום נביאן
בן תותי ז"ל
טז' סיון פקידת שנתו
שימליץ טוב בעד משפחתו

לע"נ הצנועה והענוה

יצחק ישראל ז"ל
בן דוד וזהבה שיחיו
יז' סיון פקידת שנתו
שימליץ טוב בעד משפחתו

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**כיהרין ומירב שוכובי**
להולדת ה**בן ניי יה"ר**
שיעלה במעלות התורה
והיראה ויצליח בכל דרכיו
ומעשיו, שיתברך בכל מילי
דמיטב ברוחניות
ובגשמיות. וברכה והצלחה
למוני ודבורה יצחק-פור
ולאמיר וראדה שלומי

מרכות ואיחולים לגפיים

ל**רפואה שלימה**
ל**סיגלית-סמדר**
בת דינה
הקב"ה ישלח
מזור ומרפא
לרנ"ב אבריה
ושס"ה גידיה.
רפואת הנפש
ורפואת הגוף.
לקרוא תהלים
ולהתפלל לרפואתה

שבת שלום זמבודק

רפואה שלימה והחלמה מהירה :

<p>שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו נהוראי-חנניה בן דינה ומיכאל הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו הונתן אריאלי בן שרה הי"ו סיגלית סמדר בת דינה מנב"ת</p>	<p>אברהם-יגל בן דעות הי"ו ניסים דויד בן שרה הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת נעימה שלומזדה בת מרים מנב"ת חנה דויד בת שרה מנב"ת דינה מוסאי בת חנה מנב"ת לידה הרוני בת מרי מנב"ת דליה נסימי בת גורגיה מנב"ת</p>	<p>מנשה אגדי בן טובה וראובן ז"ל נחמיה יוס-טוב בן טאוס ושולם ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אמיל גרינברג בן דינה ז"ל רוזה אייל בת שרה ז"ל אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל רבקה אביבה בת יקות ז"ל</p>	<p>מנשה אגדי בן טובה וראובן ז"ל נחמיה יוס-טוב בן טאוס ושולם ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אמיל גרינברג בן דינה ז"ל רוזה אייל בת שרה ז"ל אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל רבקה אביבה בת יקות ז"ל</p>
---	---	---	---

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

4 יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל" 3834-774-054

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

נטילת ידיים במי הים - ובמים מותפלים

שאלה : בימות הקיץ כשמבקרים בחוף הים ורוצים לאכול פת לחם, האם אפשר ליטול ידיים עם כלי שממלאים אותו במי הים?

תשובה : בדיני נטילת ידיים המבוארים במשנה ובגמרא למדנו, שמים שהם מלוחים או סרוחים, עד שאינם ראויים אפילו לכלב, כלומר, שגם הכלב אינו יכול לשתות מהם, הרי הם פסולים לנטילת ידיים. וכן מים שהם מרים, עד כדי כך שאפילו בהמה או כלב אינו יכול לשתות מהם, פסולים לנטילת ידיים. וכן שנינו במשנה במסכת ידיים (פ”א משנה ג), לפיכך הדין ברור, שאי אפשר לקחת כלי (ספל), ולמלאותו במי הים, וליטול בעזרתם את הידיים לסעודה.

מים מותפלים

וכאן עלינו לדון לגבי ”מים מותפלים”, כלומר, מי ים שעברו תהליך ניקוי עד שאפשר לשתות מהם, האם אפשר גם ליטול מהם ידיים או לא? שהרי ידוע שבזמן הזה בארץ ישראל הרבה מאד מהמים שזורמים בברזים הם מי ים שעברו תהליך ”התפלה” שיכשיר אותם להיות ראויים לשתיה.

מים שנעשה בהם מלאכה

ותחילה עלינו להקדים ש”מים שנעשתה בהם מלאכה”, כגון מים ששרו בתוכם פת כדי לרכך אותה, וכן מים שהדחו בהם כלים וכדומה, הרי הם פסולים לנטילת ידיים, אפילו אם הם נקיים לגמרי. כמו שפסק מרן בשלחן ערוך (שם, סעיף ב)

אם נאמר שדין מי ים מלוחים שווה לגמרי לדין מי שנעשתה בהם מלאכה, הרי שלמי הים אין תקנה בכלל, ואפילו אם יסננו אותם עד שיהיו ראויים לשתיה, אי אפשר ליטול בהם ידיים לסעודה.

אולם באמת יש חילוק בין מים שנפסלו לנטילת ידיים מחמת מלאכה שנעשתה בהם, לבין מים שנפסלו לנטילת ידיים מחמת טעמים המלוח. כי מים שהם פסולים רק מחמת מליחותם, ניתן באמת להכשיר אותם לשימוש אפילו לנטילת ידיים על ידי סינונם כפי שעושים כיום, שהרי כעת הם ראויים וטובים לשתיה. ואין זה דומה למים שנעשתה בהם מלאכה, שאין להם תקנה כלל, ואסור להשתמש בהם לנטילת ידיים אפילו אם יסננו אותם כמה פעמים.

מי שופכין שהותפלו

ולגבי מי שופכין שעברו תהליך התפלה, כלומר, מי ביוב ממש, שניקו אותם היטב עד שנעשו ראויים לשתיה עבור בעלי חיים, וכן לצורך השקיית השדות והגינות בסביבות חופי הים, כפי שעושים בזמנינו, הדין הוא שהמים הללו פסולים לנטילת ידיים, מפני שהסיבה הראשית שבגללה פסלו אותם לנטילת ידיים, אינה מחמת מליחות או טינוף שהיה בהם, אלא מחמת שנעשתה בהם מלאכה, וההתפלה אינה מוציאה את המים מפסול זה, שסוף סוף אלה הם אותם המים שנעשתה בהם מלאכה, בשטיפת כלים וכדומה. וכפי התנאים שביאר בזה בשו”ת אוצרות יוסף (סימן ז, עמוד לד. ושם הובאו דברי הגר”ש ואזנר זצ”ל, שכתב שאם חילחלו את המים באדמה, כעין מי תהום, הרי פנים חדשות באו לכאן, והם כשרים לנטילת ידיים)

לסיכום : מי ים פסולים לנטילת ידיים. ומי ים מותפלים כשרים לנטילת ידיים.

הידעת ? סיפור מההפטרה

הפטרת בהעלותך: זכריה פרק ב'

פרשת בהעלותך פותחת במעשה המנורה ”וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה עד פרחה מקשה היא, כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה.” הפסוק מדגיש את הרעיון, שאת הכלים לעבודת ה' ואת צורתם אין אנו קובעים בעצמנו, אלא הקב”ה בכבודו הראה למשה את צורתם. הביטוי ”כן עשה” חוזר בפסוקים אחדים. לפי רש”י: ”מלמד שלא שינה”. רש”י מפרש שכל הנרות מכוונים אל הקנה המרכזי הנקרא: ”מנורה”. מן המנורה יוצאים שישה קנים הנושאים שישה נרות נוספים. חכמינו מצאו במנורה סמלים רבים. הראשון בהם הוא האור. האור היוצא מן המשכן ומן המקדש להאיר לעולם. אמר ר' אבין הלוי: אתה מוצא מי שביקש לעשות לו חלונות עושה אותם רחבות מבפנים וצרות מבחוץ. למה? שיהיו שואבות אור, אבל חלונות של בית המקדש היו רחבות מבחוץ וצרות מבפנים. וזאת כדי שיהיה האור יוצא מבית המקדש ומאיר לעולם. ”אמר הקב”ה האור יוצא מביתו ואינו צריך לאורה”. המנורה עשויה כולה מקשה אחת, כל נר נר מאיר בפני עצמו כלפי מעלה. כל הנרות פונים למרכז, ומאירים יחד, סמל להרמוניה ולאחדות.

ההפטרה עוסקת בזמן בניית בית המקדש השני כאשר כורש מלך פרס התיר לעם ישראל לעלות לארץ מהגלות, ולבנות את בית המקדש, אך היו כמה גויים רשעים שלא היו מעוניינים שהבית יבנה והעלילו על עם ישראל עלילות שווא, אז הבניה נעצרה למשך 18 שנים. ובעידודם של הנביאים זכריה, חגי, ועזרא המשיכו לבנות את בית המקדש. הנביא זכריה מבטיח את השראת השכינה במקדש, בתוך עם ישראל: ”כי הנני בא ושכנתי בתוכם, נאום ה'... לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה'”. במרכזה של הנבואה עומדת המנורה: ”ראיתי והנה מנורת זהב כולה”. כשם שמשנה ראה את המנורה ”כמראה אשר הראה ה' את משה, כן עשה את המנורה”, כך גם זכריה רואה את המנורה בחזונו: ”וישב המלאך הדובר בי ויעירני כאיש אשר יעור משנתו ויאמר אלי מה אתה רואה, ואומר ראיתי והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה ושבעה נרותיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה”. ואמר רש”י: ”נבואת זכריה סתומה היא מאד, כי יש בה מראות דומות לחלום הניתן לפתרון ואין אנו יכולים לעמוד על אמיתות פתרונו עד יבוא משיח צדקנו”. תיאור המנורה של זכריה סתום ברובו. והמפרשים פירשו שהמנורה, דומה למנורת המשכן שעשה משה. המנורה המסמלת אחדות, פניה איש אל אחיו, הפצת האור, לכן נבחרה כסמל למדינת ישראל. **לסיכום: רק באחדות נצח, ובעז”ה נגיע לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.** (בברכת השם ג.י.פ.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

הכובע המרופט של רבי גדליה

החדים לכיוון רמאללה, סמוך לאחד היישובים הוא סטה ימינה לדרך עפר ונעצר מול סלע בגודל בינוני. "כך אני שומע אותך ששון" אמר גדליה לבנו. "אבא, קשה לי. אני לא מצליח להתחבר לסוגיות, הראש שלי בחוץ, אני כבר לא צדיק כל כך כמו פעם. קשה לי עם התפילות, קשה לי עם הכובע והחליפה, אולי אחפש לי עתיד אחר. אל תכעס עלי אבא". גדליה יצא מהמכונית, צעד כמה צעדים, הסיר את כובעו המרופט מעל ראשו, והניחו על ראש הסלע. "ששון בני היקר, לא באתי להטיף לך מוסר. אתה עוד מעט בן 19 וכבר שמעת המון שיחות מוסר. רציתי לספר לך סיפור קטן אבל מאוד משמעותי בחיי, שכל המושבניקים היו רוצים לשמוע.

הסיפור שלי התרחש כשהייתי בן 18, ולמדתי כאן ב"שיבת תפארת ירושלים". כמוך בני, חוויתי משברים לא קלים, אבל חרקתי שיניים והמשכתי ללמוד. עניין אחד גרם לי אי-נוחות גדולה וכמעט גרם לסילוקי מן הישיבה. הכובע, הכובע הזה הוציא אותי מדעתי, לא יכולתי לשאת אותו על ראשי. הוא העיקר עלי והתחננתי לראש הישיבה שיתיר לי להסתובב בלי כובע, אך הוא סרב נחרצות: "אתה בן תורה גדליקלה, ואלו המדים של חיילי צבא השם, חליפה וכובע. מי שמוותר על הייצוגיות הזו, מקומו לא בישיבה", השיב לי. אותו יום החלטתי לצאת למרחבי צפון ירושלים להתבודד עם בוראי, לעשות חשבון נפש. החזקתי את הכובע בידי ותכננתי את צעדיי אל מחוץ לישיבה. לפתע צץ מאחורי אחד השיחים, 20 מטר ממני, מחבל ערבי עם זוג עיניים רעות, אוחז אקדח ומתחיל לירות לעברי, כדור ועוד כדור. אימה וחלחלה אחזתני, אימת מוות. רצתי כאחוז תזזית למצוא מחסה מאחורי הסלע הזה, כולי אחוז אימה ומתפלל לישועה. לפתע עלה במוחי רעיון, הנחתי את הכובע על ראש הסלע כאילו אני זוקף ראשי, והערבי ירה קליע ועוד קליע, ושניים מהם חדרו וניקבו את הכובע. המחבל היה בטוח שנהרגתי כי הכובע נפל. הוא סיים לירות את הכדורים שבתוף האקדח ופתח במנוסה לעבר הוואדי. רק אחרי חצי שעה התאוששתי מן ההלם, הרמתי את הכובע המנוקב מול עיניי, ולא מאמין לגודל הנס. הכובע שכל כך רציתי להיפטר ממנו היה המגן והחומה שלי, הוא הציל את חיי. חזרתי לישיבה עם החלטה ברורה: אני נשאר בעולם התורה לנצח, ומאמץ לעצמי את הכובע הזה, שכובען מומחה הצליח לאחות את שני נקביו. כמעט 30 שנה אני צמוד לכובע המרופט הזה. חוץ ממך ואמא שלך, אין לאיש מושג מה הסיבה שאיני מחליפו. ראה ששון יקירי, אני אומנם רב במושבים, אבל בנפשי אני איש פשוט ולא אעמוד בדרכך. גם אם תטעה בדרכים, אשאר אביך, עם חיבוק ואהבה. אבל בקשה קטנה לי אליך בני יקירי, קח את כובעי הישן. הוא שלך ורק שלך, ולאן שתלך שא אותו עמך, הבט בו ותיזכר באבא שלך, בדמות דיוקני. תיזכר בהשגחה הפרטית שלי, ותהרהר בעובדה המדהימה שדבר שכה רציתי להיפטר ממנו, נתן לי את החיים במתנה. זה הכל".

רבי גדליה חיבק את בנו חזק חזק, והשניים הבליעו דמעות שרק אבות ובנים יודעים להבליע. הוא הניח את כובעו על ראש בנו, ותמרן את הטרענטע לכיוון ירושלים... (קובי לוי, "העתונאי")

איך אפשר שלא לאהוב את הרב גדליה צנעני? איש תמיר, עיניו בורקות, לשונו שזורה ועולה על גדותיה בפסוקים ממשלתי ויקהלת, שפתו דובבות חידושי תורה מרתקים ומאירי עיניים. כל כך לבבי, כל כך מאיר פנים, גם המושבניקים הקשוחים ביותר, לא יכלו שלא להיכנע לקסמו הכובש של הרב גדליה, שהיה מתכופף ומחבק, מלטף ואומר מילה טובה. משפט של עידוד עם יותר מקורט של אהבת חיים.

כך, הרב גדליה צנעני הוא רב אזורי של מספר מושבים לא דתיים במיוחד, הנטועים להם סמוך לקו הירוק, הרוחש תדיר עיניים זוממות של טרוריסטים שונאי ישראל.

בזכותו הרגישו המושבניקים היטב את החגים, את השמחות והאבל, כי רבי גדליה היה בכל מקום ובכל עת נע ככספית מפינה לפינה. לוחש לאבלים את מילות הקדיש, מניח כיפות על ראשי יתומים ושולט ביד רמה במבצע חלוקת המזון למשפחות קשות יום. הרב התגורר עם רעייתו ושמונת ילדיו בבית צנוע בפאתי אחד המושבים, ונע תדיר על אופניו. לא טרמפים, לא טרנטה, שום-כלום. גדליה היה לוחץ על הדוושות וכובש את הכבישים ממושב למושב כמעט מבלי להרגיש. היה לו רישיון נהיגה אבל מכונית מעולם לא רכש.

"אין לנו מילים על האיש הזה, כולו חן, כולו חסד, כולו אופניים, אבל רק דבר אחד מוציא אותנו מדעתנו: מדוע הכובע שלו, רחב השוליים, תמיד תקוע על ראשו, עמוק עמוק בפדחתו כמעט עד גבות עיניו, ותמיד אותו כובע מיושן, דהוי, לא בדיוק כובע שאומר כבוד?! התמיהה הזו על הכובע של רבי גדליה מעסיקה זה 25 שנה את המושבניקים, הוא היה מחייך חיוך מסתורי ולוחש - למי שרצה לשמוע "מכובע כזה לא נפרדים".

אתם לא תאמינו, אבל בביתו של רבי גדליה היו מונחים להם על גבי ארון הבגדים באופן קבוע, חמישה-שישה כובעים חדשים שרכשו לו מפעם לפעם - בעל כורחו - מזכירי המושבים, אבל אלה נמסרו לחתנים צעירים בוגרי ישיבות, במסגרת גמ"ח הכנסת כלה של משפחת צנעני שתחיה.

כיוון שאיש מאיתנו לא חתום על חוזה של הצלחות בחינוך הבנים, בעיקר בעידן רווי פיתויים ומותרות כשלנו, אזי גם רבי גדליה, לא יכול להציג חוזה כזה שמבטיח לו שכל גוֹזֵל בקנו יעלה ויפרח כאחד הצורבים בארץ. הרב שמרל ברנגולד, ראש הישיבה של ששון, בנו השלישי, הודיע לו בוקר אחד: "צר לי רבי גדליה, אבל ששון יורד מן הפסים. ההתראות לא עזרו, שיחות הנפש התמססו להן, ששון בקושי מתפלל, השיל מעליו את הכובע והחליפה. מה עושים? אם החבל יימתח עוד קצת, אזי אאלץ להוציא מן הישיבה. תבין אותי ר' גדליה".

רבי גדליה נסע לירושלים, והמתין ליד חדרו של ששון בנו. בשעה 11 בלילה ששון הגיע לחדרו... בוודאי לא מסדר לימוד שלישי. אביו סימן לו לרדת עמו. "אני רוצה לשוחח איתך בארבע עיניים מחוץ לישיבה". רבי גדליה הניע את המכונית המיושנת שהשאיל לו מזכיר המושב, ונסע צפונה. נע בפיתולים